
KRONIKA

Jak poprawić bezpieczeństwo w górnictwie odkrywkowym? Relacja z III Kongresu Górnictwa Skalnego

8–10 czerwca w Cedzynie koło Kielc odbył się III Kongres Górnictwa Skalnego zorganizowany przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa Oddział w Kielcach. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Aktywny udział wzięli w nim przedstawiciele organów nadzoru górnictwa. Uczestników spotkania powitał Zbigniew Rawicki, dyrektor Departamentu Górnictwa Podziemnego i Odkrywkowego Wyższego Urzędu Górniczego, który podkreślił znaczenie dialogu pomiędzy administracją, przedsiębiorcami i środowiskiem naukowym dla dalszego rozwoju górnictwa odkrywkowego oraz poprawy poziomu bezpieczeństwa pracy. Ponadto wygłosił on referat „Powierzenie czynności w ruchu odkrywkowego zakładu górnictwa”, poświęcony zagadnieniom wykonywania prac przez podmioty zewnętrzne w ruchu zakładów górnictwa. Omówił obowiązujące wymagania formalnoprawne dotyczące tych podmiotów, zwrócił także uwagę na praktyczne aspekty związane z organizacją pracy i nadzorem nad wykonywanymi robotami. Istotny element prezentacji stanowiła analiza wypadków z udziałem pracowników firm zewnętrznych, wskazująca na konieczność stałego doskonalenia procedur bezpieczeństwa oraz skutecznej współpracy pomiędzy przedsiębiorcą a wykonawcami realizującymi prace w ruchu zakładu górnictwa.

Z kolei Marzena Rabiasz, dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach, w referacie „Postępowania w sprawach planów ruchu odkrywkowych zakładów górnictwa” omówiła najczęściej występujące błędy formalnoprawne i merytoryczne pojawiające się podczas procedowania wniosków o zatwierdzenie planów ruchu odkrywkowych zakładów górnictwa. Wskazała również szereg dobrych praktyk, których stosowanie może usprawnić proces przygotowania dokumentacji oraz przyczynić się do sprawniejszego prowadzenia postępowań w organach nadzoru górnictwa.

Zagadnienia związane z przygotowaniem kadr dla górnictwa odkrywkowego przedstawiła Dagmara Solatycka, zastępca dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu. W referacie „Jak zostać osobą kierownictwa lub dozoru ruchu? Edukacja i kwalifikacje w górnictwie odkrywkowym” omówiła wymagania dotyczące wykształcenia niezbędnego do ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji górniczych. Szczególną uwagę poświęciła szkolnictwu branżowemu oraz ścieżkom edukacyjnym umożliwiającym zdobywanie kompetencji wymaganych od przyszłej kadry kierownictwa i dozoru

ruchu odkrywkowych zakładów górnictwa. Przedstawiła również zmiany prawne mające wpływ na możliwość ubiegania się o te kwalifikacje w kolejnych latach.

Udział przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego oraz okręgowych urzędów górniczych w III Kongresie Górnictwa Skalnego stanowił okazję do wymiany doświadczeń, omówienia aktualnych problemów branży oraz propagowania rozwiązań służących podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa i jakości funkcjonowania odkrywkowych zakładów górnictwa.

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli przedsiębiorstw górniczych, administracji publicznej, środowiska naukowego oraz innych instytucji związanych z branżą wydobywczą.

Podsumowanie konferencji „Aspekty Bezpieczeństwa w Nauce i Praktyce”

11–12 czerwca w Ustroniu odbyła się III edycja ogólnopolskiej konferencji „Aspekty Bezpieczeństwa w Nauce i Praktyce”. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Temat przewodni tegorocznego spotkania brzmiał „Zdrowie i bezpieczeństwo w pracy – od zagrożeń po skuteczną pomoc”. Poruszone zostały zagadnienia dotyczące współczesnych zagrożeń w środowisku pracy i chorób zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem pylicy płuc. Istotnym elementem konferencji było również omówienie zasad profilaktyki oraz procedur szybkiego reagowania na nagłe incydenty sercowo-naczyniowe w miejscu pracy, które wciąż należą do najczęstszych przyczyn nagłych zdarzeń medycznych w sektorze przemysłowym.

Uczestnicy mieli także okazję wziąć udział w praktycznych warsztatach pierwszej pomocy z wykorzystaniem fantomów oraz technologii wirtualnej rzeczywistości (VR).

Organizatorami wydarzenia byli Katedra Inżynierii Bezpieczeństwa Wydziału Górnictwa, Inżynierii Bezpieczeństwa i Automatyki Przemysłowej Politechniki Śląskiej oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP Oddział Katowice Przemysł-Górnictwo.

Tereny pogórnice – miejsca z potencjałem

25 czerwca w Sosnowcu na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego odbyła się druga edycja konferencji „Przyszłość terenów pogórnicznych”. Przedstawiciele branży wydobywczej, administracji państwowej, nauki oraz organizacji środowiskowych, a także samorządowcy rozmawiali o tym, jak pogodzić

► W drugiej edycji konferencji „Przyszłość terenów pogórnicznych” wzięło udział blisko 300 osób. Gości przywitał m.in. prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa

gospodarowanie zasobami kopalin z potrzebami społecznymi, ekonomicznymi i przyrodniczymi. Referatów wysłuchało blisko 300 osób.

Wydarzenie otworzył prof. Krzysztof Szopa, prodziekan ds. kształcenia Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego. Gości przywitali również prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa oraz dyrektor Państwowego Instytutu Badawczego – PIB prof. Krzysztof Szamałek.

– Temat konferencji, w obliczu zachodzącej transformacji gospodarczej i energetycznej, jest coraz bardziej aktualny i dotyczy nie tylko obszaru Górnego Śląska. Strona społeczna zaczyna dostrzegać, że bogata infrastruktura zamykanych kopalń węglowych może być wykorzystana np. do rozwoju nowych technologii. Tutaj, w Zagłębiu, poradzono sobie z przywróceniem do życia terenów pokopalnianych – zaznaczał Piotr Litwa.

– Takie spotkania jak dzisiaj to doskonała przestrzeń do dialogu i szukania porozumienia pomiędzy zwolennikami ścisłej ochrony środowiska a zwolennikami używania elementów środowiska naturalnego do rozwoju cywilizacyjnego, niezbędnego do zaspokojenia potrzeb człowieka – dodał prof. Krzysztof Szamałek.

Potwierdzeniem tych spostrzeżeń były referaty pokazujące m.in. przykłady udanej rewitalizacji terenów poeksploatacyjnych. Uczestnicy konferencji zgodnie podkreślali, że tereny pogórniczne należy traktować jako miejsca z potencjałem, zawierające wartościową infrastrukturę, które mogą być z powodzeniem wykorzystywane w celach gospodarczych i turystyczno-rekreacyjnych.

Organizatorami konferencji byli: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Wyższy Urząd Górniczy oraz Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Honorowy patronat nad konferencją objęli: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Energii, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Wojewoda Śląski, Marszałek Województwa Śląskiego, Prezydent Sosnowca, Rektor Uniwersytetu Śląskiego, Rektor Politechniki Śląskiej oraz Rektor Politechniki Wrocławskiej.

VIII Warsztaty Geologiczne Polskiego Stowarzyszenia Geologów Górniczych

17–20 czerwca w Zakopanem odbyły się VIII Warsztaty Geologiczne Polskiego Stowarzyszenia Geologów Górniczych „Geologia złóż surowców mineralnych Podhala”. Wydarzenie objął patronatem honorowym Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

W trakcie zajęć seminaryjnych uczestnicy zapoznali się z budową geologiczną Podhala oraz warunkami górniczo-geologicznymi złóż wód termalnych w Chochołowie, Zakopanem, Szaflarach i Bukowinie Tatrzańskiej. Z kolei w ramach zajęć terenowych odwiedzili m.in. zakład górniczy PEC Geotermia Podhalańska S.A.

W czasie warsztatów odbył się walny zjazd PSGG połączony z uroczystością 10-lecia stowarzyszenia. W wydarzeniu uczestniczyli między innymi: Główny Geolog Kraju Krzysztof Galos, przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PIG–PIB, zarządów spółek węglowych, SRK S.A. oraz kierownictwa zakładów geotermalnych z okolic Podhala.

Współpraca WUG i ITG KOMAG na rzecz cyberbezpieczeństwa w górnictwie

8 lipca w Wyższym Urzędzie Górniczym odbyło się spotkanie poświęcone aktualnym i projektowanym wymaganiom w zakresie cyberbezpieczeństwa maszyn, urządzeń oraz systemów technicznych stosowanych w zakładach górniczych. W szczególności omówiono zmieniające się regulacje prawne, w tym dyrektywę 2006/42/WE w sprawie maszyn (zastępowaną przez rozporządzenie (UE) 2023/1230 w sprawie maszyn), rozporządzenie Cyber Resilience Act oraz przepisy dotyczące krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

Podczas spotkania podkreślono znaczenie cyberbezpieczeństwa w procesie projektowania, oceny, certyfikacji, eksploatacji oraz nadzoru nad maszynami i urządzeniami wykorzystywanymi w przemyśle wydobywczym. Zaznaczono, że postępująca cyfryzacja, automatyzacja oraz integracja systemów technicznych rodzą konieczność uwzględniania cyberzagrożeń – zarówno w odniesieniu do systemów IT, jak i obszaru OT, automatyki przemysłowej oraz urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pracy.

Uczestnicy obrad zwrócili uwagę na potrzebę bieżącej wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo techniczne, certyfikację oraz nadzór. Uzgodniono dalszą współpracę obejmującą analizę wymagań regulacyjnych, określenie wyzwań oraz wypracowanie wspólnych rekomendacji wspierających podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w sektorze wydobywczym.

Spotkanie stanowiło kolejny krok w kierunku wzmacniania współpracy eksperckiej Wyższego Urzędu Górniczego z podmiotami naukowo-badawczymi i jed-

nostkami certyfikującymi w zakresie dostosowywania praktyk nadzorczych do zmieniających się wymagań prawnych i technologicznych.

W wydarzeniu uczestniczyli kierownictwo i pracownicy Departamentu Energomechanicznego i Infrastruktury Podstawowej WUG oraz przedstawiciele ITG KOMAG, w tym kierownictwo jednostki certyfikującej.

Krok w stronę wpisu górniczego dziedzictwa Zabrza na listę UNESCO

3 sierpnia br. w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu odbyło się inauguracyjne posiedzenie Rady Interesariuszy dla wpisu „Historyczny kompleks wydobycia węgla kamiennego w Zabrzu (XVIII–XX w.)”.

Głównym celem powołania rady jest stworzenie platformy doradczo-konsultacyjnej. Zapewni ona transparentność działań oraz realny wpływ partnerów na proces wpisania zabrzańskich zabytków na prestiżową listę UNESCO. Kompleks, obejmujący m.in. Kopalnię Guido oraz Sztolnię Królowa Luiza, to unikatowy w skali świata przykład ewolucji podziemnego górnictwa węglowego od XVIII do XX wieku.

W wydarzeniu uczestniczył m.in. wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Wojtacha, reprezentujący prezesa WUG Piotra Litwę – członka rady.

Rada Interesariuszy zrzesza przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej, świata nauki oraz ekspertów górniczych. Jej członkowie wykonują swoje funkcje społecznie.

Zmiana adresu strony internetowej Wyższego Urzędu Górniczego

Wyższy Urząd Górniczy ma nowy adres strony internetowej – www.gov.pl/web/wug. Wszelkie informacje dotyczące działalności urzędu będą dostępne pod nowym adresem w Portalu RP – gov.pl.

► Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu stara się o wpis zabytkowych obiektów Sztolnię Królowa Luiza oraz Kopalni Guido na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.
Fot. R. Zembrzycki/Muzeum Górnictwa Węglowego

Nowa witryna, dostępna pod adresem www.gov.pl/web/wug, pozwoli na szybkie dotarcie do wszystkich bieżących informacji Wyższego Urzędu Górniczego. Pełnił również funkcję Biuletynu Informacji Publicznej urzędu. Publikujemy na niej informacje o działalności urzędu, sposobie jego funkcjonowania i załatwiania urzędowych spraw.

Przeniesienie serwisu internetowego WUG na Portal RP zwiększa jego dostępność i ułatwia obywatelom szybki dostęp do informacji publicznych w ramach jednolitej infrastruktury. Integracja z Portalem RP pozwala na standaryzację obsługi, poprawę bezpieczeństwa oraz ograniczenie kosztów utrzymania i rozwoju serwisu. Rozwiązanie to zapewnia również lepszą spójność cyfrowych usług administracji publicznej i wygodniejsze korzystanie z nich przez użytkowników.

Dotychczasowa strona internetowa urzędu funkcjonuje w formie archiwalnej. Link do archiwalnej strony – <https://wug.gov.pl/arch.php> – jest dostępny w stopce nowej strony internetowej urzędu.

Opracowała: Anna SWINIARSKA-TADLA

Czytaj o nas na:

facebook.com/WyzszyUrzadGorniczny/

linkedin.com/company/wyzszy-urzed-gorniczny

- Efektywność odmetanowania złoża węgla kamiennego w Polsce od lat kształtuje się na zbliżonym poziomie, tj. pomiędzy 37%, a 41%. W 2025 r. wyniosła 37,5%.
- W 2025 r. z górotworu objętego wpływami eksploatacji wydzielito się 616,2 mln metrów sześciennych metanu (metanowość bezwzględna), z czego 230,8 mln udało się ująć.
- Średnia efektywność zagospodarowania ujętego metanu w 2025 r. wyniosła 85,4% (o 16,0% więcej niż w roku 2024). Podkreślić trzeba relatywnie wysoki, nienotowany od kilkadziesiąt lat, udział zagospodarowania metanu przez stacje odmetanowania – przy praktycznie porównywalnej ilości jego pozyskiwania. Fakt ten może świadczyć o podjęciu przez przedsiębiorców działań umożliwiających zwiększenie gospodarczego wykorzystania tego gazu.
- Ilość metanu wyemitowanego w 2025 r. do atmosfery szybami wentylacyjnymi oraz ze stacji odmetanowania (niewykorzystana część) wyniosła łącznie około 419,1 mln metrów sześciennych.